

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16.01.1992, sp. zn. 6 Co 1671/91, ECLI:CZ:KSCB:1992:6.CO.1671.1991.1

Číslo: 36/1992

Právní věta: Další oprávněné osobě (ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 403/1990 Sb.) lze vydat v případě podílového spoluvlastnictví k věci pouze ten spoluvlastnický podíl, který náležel osobě, již byl odňat (ve smyslu ustanovení § 2 téhož zákona). Jestliže ostatní spoluvlastnické podíly k věci náležely jiným osobám, nelze tu použít ustanovení § 9 zákona č. 403/1990 Sb. (ve znění zákona č. 137/1991 Sb.), vztahující se na případy, kdy z dalších oprávněných osob po původním vlastníku se o vydání věci, která mu vlastnický patřila, přihlásí jen některé z nich.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 16.01.1992

Spisová značka: 6 Co 1671/91

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Podílové spoluvlastnictví, Právní úkony, Zmírnění následků majetkových křivd

Předpisy: 403/1990 Sb. § 3
§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 36

Další oprávněné osobě (ve smyslu ustanovení § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 403/1990 Sb.) lze vydat v případě podílového spoluvlastnictví k věci pouze ten spoluvlastnický podíl, který náležel osobě, již byl odňat (ve smyslu ustanovení § 2 téhož zákona).

Jestliže ostatní spoluvlastnické podíly k věci náležely jiným osobám, nelze tu použít ustanovení § 9 zákona č. 403/1990 Sb. (ve znění zákona č. 137/1991 Sb.), vztahující se na případy, kdy z dalších oprávněných osob po původním vlastníku se o vydání věci, která mu vlastnický patřila, přihlásí jen některé z nich.

(Rozsudek krajského soudu v Českých Budějovicích ze 16. 1. 1992, [6 Co 1671/91](#))

Okresní soud v Jindřichově Hradci rozsudkem vyhověl žalobě žalobce podané ve smyslu ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 403/1990 Sb., když před tím připustil zpětvzetí žaloby týkající se vydání dalších spoluvlastnických dílů nemovitostí a v této části řízení zastavil. Dále žalovanému podniku uložil zaplatit žalobci na nákladech řízení 13 578 Kčs do tří dnů od právní moci rozsudku.

Soud prvního stupně odůvodnil své rozhodnutí tím, že žalobce je osobou oprávněnou podle ustanovení zákona č. 403/1990 Sb. (ve znění pozdějších předpisů). Nemovitosti byly původně ve spoluvlastnictví fyzických osob v rozsahu 388/600; zbylá část náležela státu. Protože z oprávněných osob vedle žalobce se přihlásil o svůj podíl pouze jediný oprávněný, přirůstají těmto dvěma oprávněným podíly ostatních oprávněných, kteří své právo na vydání věci neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku se včas odvolal žalovaný podnik. Nesouhlasí s výkladem ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 403/1990 Sb. v tom smyslu, že by umožňoval přirůstání spoluvlastnických podílů oprávněných osob, které svůj nárok na vydání věci neuplatnily, osobám, které včas vydání věci požadovaly. Podle názoru odvolatele lze oprávněné osobě vydat pouze takový spoluvlastnický podíl, který připadl na jeho právního předchůdce. Dále uplatňoval výhrady k rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení.

Krajský soud v Českých Budějovicích změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl a žalobci uložil zaplatit žalovanému podniku na nákladech řízení 1768 Kčs.

Z odůvodnění:

Účelem zákona č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd (ve znění zákona č. 458/1990 Sb. a č. 137/1991 Sb.), je napravit majetkové křivdy a obnovit původní vlastnické vztahy nebo vydat věci právním nástupcům původních vlastníků. Znamená to, že oprávněným osobám lze vydat pouze takové věci, které jim, případně jejich právním předchůdcům, vlastnicky náležely. V tomto smyslu je také třeba vykládat ustanovení o vydání spoluvlastnického podílu.

Konkrétní nemovitosti byly ve spoluvlastnictví několika osob. Je proto třeba vzít v úvahu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 403/1990 Sb., podle kterého náležela-li odňatá věc do vlastnictví více osob, jsou oprávněnými osobami spoluvlastníci podle výše svých podílů; nežije-li některý z nich, řídí se pořadí dalších na jeho místě oprávněných osob podle ustanovení § 3 odst. 1 a 2 citovaného zákona. Žalobce byl jedním ze spoluvlastníků a věc mu náležela v rozsahu 173/600. Podle citovaného ustanovení lze věc vydat oprávněným osobám do výše jejich podílu, tj. 173/600. Jedinou oprávněnou osobou je žalobce, kterému také v průběhu řízení žalovaný podnik vydal nemovitosti právě v rozsahu podílu, jenž patřil jeho právnímu předchůdci.

Ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 403/1990 Sb. řeší vydání věci několika oprávněným osobám. Uvedené ustanovení dopadá na případy, kdy na místo původního vlastníka nastupují další oprávněné osoby, kterých může být několik. Neuplatní-li některá z nich nárok na vydání na ni připadajícího podílu, lze věc vydat osobám oprávněným, avšak v rozsahu, v jakém věc náležela jejich právnímu předchůdci. O takový případ však v této věci nejde, protože ve vztahu ke konkrétnímu spoluvlastnickému podílu existuje jediná oprávněná osoba, kterou je žalobce.

Uvedené ustanovení neznamená, že věc lze vydat celou oprávněným osobám k některému podílu za situace, že o vydání ostatních podílů původní vlastníci nebo jejich právní zástupci nepožádali. Takový výklad ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 403/1990 Sb. by byl v rozporu s ustanovením § 3 odst. 3 zákona č. 403/1990 Sb., které se vztahuje právě na vydání věcí, jež byly původně ve spoluvlastnictví. Tím by také docházelo k porušení zásady, že nikdo nemůže převést více práv než sám má. Pokud oprávněné osoby k některému ze spoluvlastnických podílů neuplatní právo na vydání věci, tj. svého podílu, nebo nejsou-li takové osoby, stává se oprávněnou osobou stát podle ustanovení § 23 a zákona

č. 403/1990 Sb. (ve znění zákona č. 137/1991 Sb.).

V konkrétním případě bylo ve spoluvlastnictví fyzických osob 388/600 nemovitostí; z toho 73/600 patřilo právnímu předchůdci žalobce a tento podíl byl také žalovaným žalobci vydán. Oprávněnou osobou k dalším dvěma podílům ve výši 12/600 (tedy celkem 24/600) byl J. S. Zbývalo 191/600, ke kterým žádný ze spoluvlastníků ani jejich právních nástupců neuplatnil právo na vydání podílů. Oprávněnou osobu se v uvedeném rozsahu stává stát. Proto nelze žalobě vyhovět, pokud šlo o 189/600 vymáhaných nemovitostí.

Z těchto důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změněn.

Výrok o připuštění zpětvzetí části návrhu a zastavení řízení v této části nebyl napaden odvoláním a zůstal proto podle ustanovení § 206 odst. 2 o. s. ř. nedotčen.

Rozhodnutí o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 224 odst. 2 o. s. ř. a úspěšnému žalovanému byla přiznána náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů v částce 1768 Kčs, která představuje odměnu za 7 hlavních úkonů právní pomoci po 200 Kčs, 7 režijních paušálů v částce 30 Kčs, náhradu za ztrátu času v rozsahu 6 půlhodin v částce 120 Kčs a jízdné 38 Kčs.